

Sag T-18/10

Inuit Tapiriit Kanatami m.fl. mod Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union

»Annulationssøgsmål — forordning (EF) nr. 1007/2009 — handel med sælprodukter — forbud mod import og salg — undtagelse til fordel for inuitsamfund — anvendelse af artikel 263, stk. 4, TEUF — begrebet »regelfastsættende retsakt« — ej umiddelbart eller individuelt berørt — afvisning«

Rettens kendelse (Syvende Udvidede Afdeling) af 6. september 2011 II - 5604

Sammendrag af kendelse

1. *Annulationssøgsmål — fysiske eller juridiske personer — begrebet regelfastsættende retsakt som omhandlet i artikel 263, stk. 4, TEUF — enhver almen gyldig retsakt med undtagelse af lovgivningsmæssige retsakter*
(Art. 263, stk. 4, TEUF)
2. *Annulationssøgsmål — fysiske eller juridiske personer — betingelser, der berører dem umiddelbart som omhandlet i artikel 263, stk. 4, TEUF — modstrid med princippet om en effektiv domstolsbeskyttelse — foreligger ikke*
(Art. 263, stk. 4, TEUF)

3. *Institutionernes retsakter — retlig karakter — lovgivningsmæssige retsakter og regelfastsættende retsakter — sonderingskriterier — proceduren for vedtagelse af en retsakt*
(Art. 251 EF; art. 289, stk. 1 og 3, TEUF og art. 294 TEUF)
4. *Annulationssøgsmål — fysiske eller juridiske personer — retsakter, som berører dem umiddelbart og individuelt — forordning nr. 1007/2009 om handel med sælprodukter*
(Art. 263, stk. 4, TEUF; Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1007/2009)

1. Begrebet regelfastsættende retsakt som omhandlet i artikel 263, stk. 4, TEUF skal forstås således, at det omfatter enhver almen gyldig retsakt med undtagelse af lovgivningsmæssige retsakter. En lovgivningsmæssig retsakt kan følgelig alene være genstand for et annulationssøgsmål, der er anlagt af en fysisk eller psykisk person, hvis akten vedrører vedkommende umiddelbart og individuelt.

For det første, selv om artikel 263, stk. 4, TEUF indebærer en fornyelse i forhold til EF-traktaten med hensyn til adgangen til Unionens retsinstanser, nemlig at en fysisk eller juridisk person nu kan anlægge sag til prøvelse af regelfastsættende retsakter, der berører den pågældende umiddelbart, og som ikke

omfatter gennemførelsesforanstaltninger, er begrebet regelfastsættende retsakt ikke defineret i TEUF. I denne henseende giver denne bestemmelse, idet den udelader udtrykket »beslutning«, adgang til at anlægge sag til prøvelse af individuelle retsakter og almen gyldige retsakter, der berører en fysisk eller juridisk person umiddelbart og individuelt, samt af regelfastsættende retsakter, der berører vedkommende umiddelbart, og som ikke omfatter gennemførelsesforanstaltninger. Under disse omstændigheder omfatter denne mulighed ikke samtlige almen gyldige retsakter, men en begrænset kategori heraf, nemlig regelfastsættende retsakter. Det følger heraf, at artikel 263, stk. 4, TEUF, læst i sammenhæng med bestemmelsens stk. 1, bestemmer, at en fysisk eller juridisk person kan anlægge sag til prøvelse af retsakter, der er rettet til vedkommende, samt dels med henblik på prøvelse af almen gyldige retsakter, lovgivningsmæssige

retsakter eller regelfastsættende retsakter, der berører vedkommende umiddelbart og individuelt, dels med henblik på prøvelse af visse andre almenlydige retsakter, nemlig regelfastsættende retsakter, der berører vedkommende umiddelbart, og som ikke omfatter gennemførelsesforanstaltninger.

fortsat mere restriktive end i tilfældet med et annullationssøgsmål til prøvelse af en regelfastsættende retsakt.

(jf. præmis 39, 42, 43, 45, 49, 50 og 56)

For det andet bekræftes denne fortolkning af artikel 263, stk. 4, TEUF af den tilblivelseshistorie, der førte til vedtagelsen af denne bestemmelse, der bygger på udkastet til traktaten om en forfatning for Europa, hvoraf det fremgår, at den anvendte affattelse gør det muligt at indføre en sondring mellem lovgivningsmæssige retsakter og regelfastsættende retsakter, under bevarelsen af en restriktiv tilgang for så vidt angår klager fra enkeltpersoner med henblik på prøvelse af lovgivningsmæssige retsakter.

2. Hvad angår retten til en effektiv domstolsbeskyttelse, navnlig i relation til artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, kan Unionens retsinstanser ikke uden at overskride deres kompetencer fortolke betingelserne for, at en borger kan anlægge annullationssøgsmål til prøvelse af en forordning, på en måde, der indebærer en fravigelse af disse betingelser, der er udtrykkeligt fastsat i traktaten, hvilket ligeledes gælder i lyset af princippet om effektiv domstolsbeskyttelse.

(jf. præmis 51)

For det tredje er formålet med artikel 263, stk. 4, TEUF at gøre det muligt for en fysisk eller juridisk person at anlægge sag til prøvelse af almenlydige retsakter, der ikke er lovgivningsmæssige akter, men som berører vedkommende umiddelbart og ikke omfatter gennemførelsesforanstaltninger. Affattelsen af denne bestemmelse tillader således ikke, at der anlægges sag til prøvelse af alle de retsakter, der opfylder kriterierne om at være umiddelbart berørt og manglende gennemførelsesforanstaltninger, eller til prøvelse af alle almenlydige retsakter, der opfylder disse kriterier, men alene, at der anlægges sag til prøvelse af en specifik kategori af sidstnævnte retsakter, nemlig regelfastsættende retsakter. Som følge heraf er betingelserne for realitetsbehandling af et annullationssøgsmål til prøvelse af en lovgivningsmæssig retsakt

3. Det fremgår af artikel 289, stk. 1 og 3, TEUF, at de retsakter, der vedtages efter proceduren i artikel 294 TEUF, der er betegnet som »den almindelige lovgivningsprocedure«, er lovgivningsmæssige retsakter. Eftersom proceduren i artikel 294 TEUF i det væsentlige svarer til proceduren i artikel 251 EF, skal en forordning, der er vedtaget på grundlag

af artikel 95 EF efter den fælles beslutningsprocedure i henhold til artikel 251 EF, inden for rammerne af de kategorier af retsakter, der er fastsat i TEUF, kvalificeres som en lovgivningsmæssig retsakt.

Hertil kommer, at selv om kriteriet for sondringen mellem en forordning og en beslutning efter fast retspraksis skal søges i, om den pågældende retsakt er almengyldig eller ej, vedrører denne retspraksis navnlig anden del af artikel 230, stk. 4, EF. Formålet med denne bestemmelse var især at forhindre, at Unionens institutioner blot ved at vælge forordningsformen kan afskære en borger fra at anlægge sag til prøvelse af en beslutning, som berører ham umiddelbart og individuelt, og således at præcisere, at valget af form ikke kan ændre en retsakts karakter.

Selv om kriteriet for sondringen mellem en almengyldig retsakt og en individuel retsakt skal findes i den eventuelle almengyldige rækkevidde af den omhandlede retsakt, beror kvalificeringen af retsakten som en lovgivningsmæssig retsakt eller en regelfastsættende retsakt ifølge TEUF på, om den er vedtaget i en lovgivningsmæssig procedure.

(jf. præmis 59-61 og 63-65)

4. Betingelsen om, at en fysisk eller juridisk person skal være umiddelbart berørt af

en almengyldig retsakt som omhandlet i artikel 263, stk. 4, TEUF, der skal være opfyldt, for at et annullationssøgsmål til prøvelse af denne retsakt kan antages til realitetsbehandling, kræver for det første, at den anfægtede EU-retsakt umiddelbart skal have indvirkning på disse personers retsstilling, og for det andet, at den ikke må overlade et skøn til de adressater for denne retsakt, der skal gennemføre den, idet gennemførelsen skal ske helt automatisk, udelukkende i medfør af Unionens retsregler og uden anvendelse af andre mellemkommende regler.

Hvad angår søgsmål, der er anlagt af borgere til prøvelse af forordning nr. 1007/2009 om handel med sælprodukter, bemærkes, at selv om det ikke kan udelukkes, at det generelle forbud mod markedsføring af sælprodukter, der er fastsat i denne forordning, kan medføre virkninger for de personer, hvis virksomhed ligger før eller efter denne markedsføring, forholder det sig ikke desto mindre således, at sådanne virkninger ikke kan anses for at følge umiddelbart af dette forbud. Hvad angår de produkter, der kan undergives ordningen med undtagelse fra det generelle forbud, der er fastsat i den nævnte forordning, kan de nationale myndigheder ikke anvende denne uden gennemførelsesforanstaltninger, der fastsættes i en gennemførelsesforordning, som netop skal fastlægge betingelserne for omsætning af disse produkter. En sådan bestemmelse udgør derfor ikke en fuldstændig bestemmelse,

der i sig selv er tilstrækkelig, som ikke kræver en yderligere gennemførelsesbestemmelse, og som derfor kan berøre enkeltpersoner umiddelbart.

af denne forordning, bemærkes, at selv om det lægges til grund, at disse personer ikke blot er omfattet af det generelle forbud, men også af undtagelsen vedrørende de omhandlede produkter, er dette ikke tilstrækkeligt til at individualisere dem på lignende måde som adressaten for en afgørelse.

Hvad angår spørgsmålet, om fysiske eller juridiske personer er individuelt berørt af denne forordning som omhandlet i artikel 263, stk. 4, TEUF, således at disse kan anlægge sag med påstand om annullation

(jf. præmis 71, 75, 78 og 92)